

Pozor, senioři jsou v ohrožení!

Podvodníci stále intenzivně útočí na seniory s legendami vnuk a nemocnice. Vstoupili jsme proto do úzké spolupráce s provozovatelem informační linky 1188, společností Conectart.

Starší lidé patří dlouhodobě mezi nejohroženější skupiny naší společnosti. Jejich mnohdy osamocený způsob života, důvěřivost a především touha po sociálním kontaktu z nich dělá snadný cíl a přitahuje k nim pozornost různých zlodějů, podvodníků a násilníků.

Senioři jsou v tomto kontextu nejčastěji obelháváni **legendou VNUK**. To znamená, že pachatel se prostřednictvím telefonního hovoru začne vydávat za rodinného příslušníka, nejčastěji vnuka, který se dostal do tíživé životní situace a pod tlakem smyšlených okolností a časové tísně potřebuje rychlou finanční výpomoc. Přičemž podvodný „navolávač“ nepochybuje o tom, že senior v obavě o své vnuče na vyjednávání a podvod přistoupí.

„Ahoj babi, hádej, kdo volá?“ takto obvykle začíná telefonát, který může mít pro důvěřivého seniora nedozírné následky. Nic netušící babička nebo dědeček osloví volajícího jménem a už se začne roztáčet kolotoč se smyšleným srdcervoucím příběhem, ve kterém se potomek, samozřejmě ne vlastní vinou, dostal do svízelné situace například po autonehodě. Nutně potřebuje peníze většinou v desítkách tisíc korun. A protože si pro ně z různých, samozřejmě smyšlených důvodů, nemůže přijít osobně, protože je například v nemocnici nebo na služebně policie, posílá k babičce kamaráda nebo kamarádku. Smluví si signál pro předání hotovosti a nic netušící senior odevzdá peníze do rukou neznámého člověka.

Jiný falešný příběh může být motivovaný starostí o vnuka, a to tak, že se pachatel vydává za ošetřujícího lékaře. „Dobrý den, jsem ošetřující lékař Vašeho vnuka, kterého knám do nemocnice přivezli s vážným zraněním, vyžadujícím nadstandardní léčbu, která není hrazena z veřejného zdravotního pojištění.“ Velmi distingovaná a profesionální konverzace opět s časovým nátlakem a neodkladností provedení lékařského úkonu snadno seniora přesvědčí o realitě situace.

Dalším manipulativním příběhem z nemocničního prostředí je telefonát fiktivního nemocničního lékaře, který seniorům lživě tvrdí, že jejich příbuzný (syn, vnuk, synovec, dcera) zavinil dopravní nehodu, při níž zranil malé dítě. Lékař **nyní volá jménem příbuzného, který se měl spoškozeneými z dopravní nehody domluvit na finančním vyrovnání, neboť v důsledku překousnutého jazyka či rozrušení nemůže příbuzný mluvit.**

Situace je vážná, okradený senior mnohdy přijde o veškeré své finanční prostředky. Zažívá existenční problémy, zdravotní a psychické dopady z prožitého traumatu a naletění podvodníkovi. Následky mnohdy bývají fatální.

Proto jsme přistoupili k aktivní osvětě prostřednictvím telefonního kontaktu realizovaného robotem. Seniorům se staročeskými jmény a pevnými linkami bude doma vyzvánět telefon s následujícím vzkazem:

„Dobrý den, varování Policie České republiky. Věnujte, prosím, pozornost tomuto oznámení. Pokud se Vás bude někdo snažit přesvědčit, že je Váš příbuzný nebo že Vašeho příbuzného zastupuje jako doktor či notář a bude od Vás chtít poslat peníze na účet nebo si je bude chtít u Vás sám vyzvednout, vždy si tuto informaci ověřte a v případě podezření kontaktujte, prosím, Policii České republiky, a to na telefonním čísle 158. Děkujeme. Policie České republiky.“

Z přehledu statistik vyplývá, že každoroční škody podvodného jednání uplatňovaného na seniorech přesahují desítky milionů korun. Významnější pokles byl zaznamenán pouze v roce 2020, kdy byl celý svět paralyzován počínající pandemií a projevilo se to právě i v poklesu páchané kriminality

rok	2016	2017	2018	2019	2020
počet řešených oznámení	627	715	575	499	437
způsobená škoda, Kč	28.617.467	34.071.152	27.652.303	29.618.185	12.453.627

Nedílnou součástí potírání zločinu je proto prevence v různých podobách.

Seniorům proto radíme:

- Každý podobný telefonát si okamžitě ověřte. Zavolejte vnukovi nebo vnučce, kteří Vám měli údajně volat, případně nejbližším příbuzným.
- Pokud zjistíte, že Vám opravdu nikdo z rodiny nevolal, volejte Policii ČR na linku 158 a sdělte jim skutečnosti vyplývající z telefonátu.
- Na policii (linka 158) se raději obraťte také v případě, kdy se Vám kontakt s rodinou nepodaří navázat.
- Hlavně nikdy nesvěřujte své peníze osobám, které neznáte. Ani pod příslibem, že Vám do zástavy přenechají např. doklady (mohou být zcizené), finance v cizí měně (může se jednat o padělek), nebo hodnotné zboží (může se jednat o atrapy telefonů, kamer apod.).

plk. Mgr. Zuzana Pidrmanová, vedoucí oddělení prevence, 23. 12. 2021